

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 250.

V Ljubljani, v sredo 30. oktobra 1895.

Letnik XXIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. novembrom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Državni zbor.

Na Dunaju, 29. oktobra.

Razprava o vladnem programu

je bila včeraj dovršena. Zbornica se za govornike ni že več dosti zanimala. Bili so pa tudi govorniki nižjih vrst, ki so včeraj prišli k besedi. Kronawetter je v prvem delu svojega govora zagovarjal židovstvo, v drugem pa proslavljal socialne demokrate, češ, da se jim ne more očitati nerodovitnost v javnem življenju. Kako more človek ob enem braniti židovstvo in priporočati socialno demokracijo, to vé samo Kronawetter, ki je te tolikanj nasprotni reči menda le zaradi tega spravil v tesno zvezo, ker obe nasprotujeta katoliški veri, katero Kronawetter na vso moč črti, dasi pojma nima o njej.

Fournier je proslavljal nemško kulturo in očital Čehom, da si hočejo prisvojiti nemške okraje na Češkem in da zaradi tega nočejo omejiti nemških in čeških okrajev.

Romaneczuk se je spominjal, da je grof Badeni pred sedmimi leti kaj lep program razvijal tudi v gališkem deželnem zboru. Rusini so mu verjeli in zaupali, ali nasledek njegovega delovanja je bil, da so zopet stopili v opozicijo. Dalje omenja zadnjih volitev za deželni zbor, pri katerih so hudo pestili neprijetne volilce in jih celó zapirali, ter sklepa z željo, da bi se posrečilo novemu ces. namestniku, ki je živil kot deželni glavar vsestransko zaupanje, zopet v red spraviti deželo.

Moravski liberalni poslanec pl. Engel je zavračal dr. Stranskega, češ, da njegovi napadi na nemštvo niso opravičeni in Stransky se bode skoraj prepričal, da se moreje moravski Nemci s častjo ponášati s svojim nemštvom.

Zadnji govornik je bil dunajski nemško-nacionalni in krščansko-socialni poslanec Hauck, ki se je zaganjal v Poljake, ki nižjemu ljudstvu zabranjujejo vhod v parlament. Silno bi grof Badeni ustregel govorniku, ako bi predložil zbornici zakon o izločitvi Galicije iz sedanjé skupine. Hauck se domišlja, da bodo Nemci potem veliko lažje strahovali Čeha, Slovence in Hrvate ter zopet v pest dobili nadvlado, s katero so nekdanji nemški liberalci krotili konservativne nemške in slovanske dežele.

Celó ministerski predsednik grof Badeni, ki je za Kronawetterom poprijel besedo, ni mogel vzbujati posebne pozornosti. Tudi ni imel posebnega vzroka, oglasiti se k besedi, ker programu samemu prav za prav nihče ni nasprotoval. Zato je tudi le vnovič zagotavljal, da mu tega, kar je govoril, ni treba ničesar umikati ali popravljati, zlasti ker se je naravnost zavaroval proti očitaniu, kakor da bi se hotel prevzeti ali previsoko ceniti samega sebe.

Drugi govorniki, ki so bili še vpisani, so se dali izbrisati, le bivši poljedelski minister grof Falkenhayn je z dejanskim popravkom zavračal poslanca Marcheta, ki je trdil, da so njegovim predlogom gledé organizacije poljedelstva primešani

socijalistični nazori. Grof Falkenhayn mu je ugovarjal, da to ni res in da pri socijalističnem shodu v Vratislavi niso tega trdili, kar je zagotavljal Marchet, da bi bili namreč njegovi (Falkenhaynovi) predlogi socijalistična zmes, da je dotični govornik marveč priznaval in kolikor mogoče tudi dokazal, da omenjeni predlogi nasprotujejo socijalističnim namenom, ker so pripravi povzdigniti kmetski stan, ne ga pa uničiti. In prav zato je večina imenovanega shoda zavrгла agrarni program.

Predlogi in interpelacije.

Ker v tridnevni razpravi ni bil stavljen nobeden predlog, kar pri enakih razgovorih sploh velja, bila je s tem reč dovršena; pred sklepom seje pa je obveljalo še nekaj nujnih predlogov glede državne podpore za nekatere po uimah poškodovane okraje.

Potem so prišle na vrsto še nekatere interpelacije, med katerimi dve zadevate deželo Kranjsko oziroma glavno mesto Ljubljano.

Prvo so izročili koroški in gorenještajski poslanci Dobernig, Rainer in Kupelwieser, ki se spodbujajo nad tem, da hoče kranjska industrijska družba v Trstu napraviti fužino. To bi bila po njihovem mnenju velika škoda za rudniško industrijo v planinskih deželah, ker bi v Trstu po ceni dobivali rudo iz vnanjih držav in se ne bi več zmenili za domače blago, zlasti če bi jim vlada dovolila davkarske polajšave, zato vprašajo ministerskega predsednika, ali so se kake obljube dale kranjski industrijski družbi in bi ne kazalo omenjeni družbi odrekati vsakotero polajšavo?

Ta interpelacija je tem čudnejša, ker kranjska industrijska družba tudi spada k planinskim deželam in je morala z drugimi vred nositi vse zgođe in nezgođe zadnjih let. Ako si hoče zdaj pomagati z napravo nove fužine v Trstu, naj bi jo druge družbe raji posnemale, nego zavirale, ker se ravno v Trstu po odpravi proste luke nahajajo najboljši

LISTEK.

Krvavi dnevi.

Iz spominov francoskega ubežnika. — Po E. Malzovu poslovenil K. G.

4.

Dne 3. decembra namenil sem se na sprehod. Solnce je sijalo tako ljubó in gorko, kakor v pomladi. — Lepo mesto je Nantes, lepšega na Francoskem nisem videl, pa tudi nesrečnejšega ne. Opazil sem, da so ceste in ulice nenavadno tihe, mnogo prodajalnic bilo je zaprtih. Okolu vseh oglov pa so se klatili sansculotje, roke v žepu, pipo v ustih. Na nekdanjem „Place royale“, sedaj „Place de la Republique“ zvanem trgu, zagledal sem guillotino. — Stala je sredi trga na lesenem, rudeče pobarvanem odru, okolu odra je bila tudi rudeče barvana lesena ograja. Odr je bil na debelo posut s peskom in tako velik, da je imelo 50 ljudi dovolj prostora na njem, 10 stopnjic vodilo je do njega. Velika množica je stala okolu in si ogledovala to napravo, šalila se in smejala, kakor bi stala pred kolibo kakega mazača. In vender je vsakdo vedel, da sta moža gori na odru, ki si grejeta premle roke pri žarečem oglju in kadita iz glinastih pipic, malomarno zroč

na gledalce, krvnika čakajoča žrtve. V bližini morišča je plapolal ogenj, okolu katerega so ležali štirje Jakobinci.

Ko sem se naveličal tega prizora, šel sem čez trg, kjer so kramarji in prodajalci jestvin, kakor še dandanes, kričeč ponujali svoje blago, ter se obrnil proti mestnim vratom, z namenom sprehajati se ob Loari. Vrata so bila zaprta in brez posebnega Carrierovega privoljenja ni smel nihče iz mesta. Vrnil sem se torej na svoje delo.

V noči od 4. na 5. decembra je padel prvi udarec. Ko sem stopil zjutraj v kuhinjo, glasila se mi je nasproti novica, da so po noči zaprli 500 oseb, in da se tudi z dežele pričakuje velika množica obtožencev. Marija je bila vsa razburjena, če so se le vrata odprla ali je zapel zvonec, tresla se je že po celem životu. Potolažil sem jo in odšel v rastlinjak; nisem bil dolgo tam, ko že prileti Marija k meni z groznim vikom: „Guillotine deluje!“

Nobena stvar me ne bi bila mogla tedaj zadržati, to sem moral videti. Tekel sem v svojem delavskem jopiču po Rue de la Limare in bil v desetih minutah na republikanskem trgu. Istinito, delovala je. V trenutku, ko sem dospel na trg, padla je sekira. Trg je bil napolnjen z nepregledno množico ljudi, ki so, kadar je padla nova glava, kričali: „Vive

Carrier! Vive la guillotine!“ Menim, da večina je vpila iz strahu, kakor sem jaz.

Ravno so pripeljali novo četo obsojencev. Našel sem 50 oseb, moških in ženskih, otrok ni bilo mej njimi. Peljali so jih do odra, okolu katerega so bili kakih 10 korakov proč razpostavljeni rudeči Jakobinci. Ujetnikom so bile roke na hrbtu zvezane. Moški so bili brez sukenj, imeli so na sebi le hlače, telovnik in čevlje, ženske z razgaljenim vratom. Pogled na te mlade, življenja polne ljudi, obsojene v smrt, bil je presunljiv, meni se je krčilo groze srce. Kaj so zakrivil ubožci? Tega nisem zvedel. Iz množice pa so nekateri pljuvali obsojencem v obraz in jih nazivali: „Izdajice.“ Mnogi izmed njih so tiho jokali, drugi glasno tugovali, trdeč, da so najboljši domoljubi, drugi zopet zrlí so molče v tla. Vsi pa so bili blede in se tresli, marsikdo pač od mraza, kajti zmrzevalo je in oster veter pihal je čez trg. Po dva in dva morali so se postaviti v red, pri čemur so pomagali rudečkarji s kopiti ter suvali in vlačili uboge žrtve, kakor ovce semtertje. Nato so morali posamezni iti po stopnjicah na morišče. Ako je kdo na tem strašnem potu omahoval, zgrabili so ga in vrgli na oder. Tu se je vršilo vse hitreje, nego morem jaz pripovedovati. Dva krvnika sta prišla nesrečneža, kakor hitro je bil na odru, pod

pogoji za razvoj domače industrije. Naši delavci, ki so vsled slabih kupcij zgubili skoraj ves zaslužek v Kropi, Železnikih, fuzini pri Žužemberku, Bohinju itd., bi zopet dobili dela, ako se v Trstu napravijo večje fužine, zato moramo vsako tako podvzetje z veseljem pozdravljati.

Drugo interpelacijo izročil je dr. Ferjančič, ki želi od finančnega ministra zvedeti, ali mar hoče z ozirom na bistveno otežene okoliščine pri stanovanjih v Ljubljani tamošnjim uradnikom dovoliti višje aktivitetne priklade in ta povikšek postaviti že v proračun l. 1896?

Se jedna interpelacija poslanca Hofmanna se pritožuje o sitnostih, ki jih gospodske delajo domobrancem, ki se ne morejo pravočasno zgledati in deželno barmbovskemu ministru na srce pokladá, da naj kolikor mogoče odpravi te sitnosti.

V današnji seji

bilo je rešenih več peticij, potem pa je prišla v razpravo postava glede ponarejanja, oziroma pridenja živil, katero je zbornica že zdavnej rešila, pa gospodska zbornica bistveno spremenila. Vsi dose-danji govorniki so povdarjali, da se vdajo sklepu gospodske zbornice samo zaradi tega, da tolikanj potrebni zakon prej ko mogoče stopi v veljavo. Doda-j so prišli k besedi: Lienbacher, oba Kinderman-na, Haberman in Povše, ki je povdarjal, da ima ta zakon varovati najdražje blago, človeško zdravje in ob enem varovati prideljevalce raznih živil. Govor bil je prav zanimiv in je našel dosti poslušalcev, dasi je gospod poslanec govoril o jako neugodnem času in poznej uri, ko je že vse utru-jeno. Pošljem ga po stenografičnem zapisniku.

Za njim sta vpisana še dva govornika, grof Pininski in Neuber, ki pa najbrže ne bode govoril.

Prihodnja seja bo v četrtek, jutri pa zboruje budgetni odsek.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. oktobra.

Državna zbornica. Pretečeni ponedeljek se je zaključila debata o vladnem programu, katerega so vse v državnem zboru zastopane stranke jako težko pričakovale. Iz teka tridnevne debate je bilo razvidno, da ljudski zastopniki niso bili povsem zadovoljni z Badenijevo izjavo in so marsikaj pripomnili k posameznim točkam. Še le oni stavek grofa Badenija, v katerem prizna, da njegov načrt ni popolno neizpremenljiv, je nekoliko pomiril razburjene duhove. Včeraj je pričel državni zbor svoje redne posle. Razni odseki se bodo šli že danes zvečer k rednim sejam. Ti bodo v prvi vrsti obravnavali domovinski zakon, katerega nekatere točke so se že rešile v prejšnjem zasedanju. O tem poročajo listi, da bode grof Badeni krepko delal na to, da se ta zakon kolikor možno naglo vsprejme.

Grof Badeni in socialna demokracija. Dunajska socialnodemokratska stranka je priredila v nedeljo sedem velikih shodov z dnevnim redom: „Badenijevo ministerstvo in delavci.“ Po-

pazduhi, tretji in četrti pa sta mu potegnili nogi nazaj in navzgor. Nato so ga položili bliskoma na na desko, dejali mu čez vrat pregibljiv železen kavelj in odstopili. V istem trenutku padla je tudi sekira. Glavo in trup vrgli so na veliki voz, kateri je napeljen oddrdal z žalostnim bremenom. Še na vozu pa so se vila in premetavala obglavljena trupla.

Imel sem hitro dovolj in odhitel omočen domov. V kuhinji sem padel nezavesten na tla. Požirek dobrega vina, kojega mi je vlila kuharica v usta, spravil me je zopet po konci. Moje navdušenje za republiko pa je popolnoma in za vedno izginilo. To, kar sem videl, zdelo se mi je, kakor strašna podoba k besedam: „Prostost, enakost.“ Slabo sem spal naslednjo noč in trdno sklenil nikdar več iti na morišče, katero obljubo sem tudi spolnil. V naslednjih dneh delovala je guillotina, kakor smo zvedeli v kuhinji, neprestano. „La guillotine ne va pas mal,“ „guillotine ne gre slabo“ in „le mort vomit à grands flots“ — „smrt se izliva v velikih tokih“ poročal je Louvet, ki se je klatil cele dneve okolu. Od njega smo zvedeli tudi, da mečejo krvniki mrtvece v Loaro, da pa plima v strahovitej zmesi nazaj vali blede napihnjena trupla. Trope krokarjev so temnile ozračje in na obrežju, v bližini mesta so se klatili divji psi, nekateri so trdili, da so to volkovi.

(Dalje sledi.)

Samni govorniki so poudarjali, da so delavci nasproti novemu ministerstvu popolno mirni. Badeniju radi odpustčajo, kar je zakrivil v preteklosti, ako uvede pravično volilno preosnovo. Nasproti socialni demokraciji je obljubil, da bode postopal dobrohotno in odločno. Toda njegova dobrohotnost jih ne more osrečiti in njegova odločnost jih ne bode ostrašila. Delavci hočejo postavno postopati. Tudi nepopolna volilna preosnova jih ne more zadovoljiti in bodo tem odločneje zahtevali splošno jednako in direktno volilno pravico. Ako grof Badeni meni, da bode vodil tudi delavce, se zelo moti; mi nimamo sicer ničesar proti njegovi osebi, toda jedno mu moramo reči: prva njegova naloga je splošna volilna pravica. Neki govornik je celo pretil s splošnimi štrajki, ako se jim ne ugodijo njihovi želji.

Imenovanje. Bivši pravosodni minister grof Schönborn je imenovan prvim predsednikom upravnega sodišča in bivši finančni minister dr. vitez Böhm predsednikom senatu pri upravnem sodišču.

Mladočeht in nova vlada. O mladočeških državnih poslancih se poročá iz Prage, da niso niti za trenutek dvomili, kako se jim je vesti nasproti novi vladi. „Badenijev kabinet“, glasi se doslovno, „v katerem se nahajata dva največja nasprotnika Mladočehov, namreč grof Ledebur in baron Gautsch, nas prisili, da obdržimo svoje strogo opozicijsko stališče. Odprava izjemnega stanja je sicer nekoliko zadušila vrenje mej Mladočehi, toda Badenijev program je uničil vso nado na kako zboljšanje naših razmer.“ Poleg tega svedočijo razni staro- in mladočeški listi češki in moravski, da je ozračje v njihovi bližini ravno tako zastrupljeno, kakor je bilo ob času izjemnega stanja. Trdi se, da bi se temu opomoglo z odstavljenjem grofa Thuna od češkega namestništva, kar pa nikakor ne namerava grof Badeni.

Nemški liberalci in nacionalci na Češkem. Nemško-liberalne diktature, katere povelja je za vso nemško Češko izdajala kazina v Pragi, je sedaj konec. Nemci na Češkem gredo letos pri deželnozborskih volitvah v boj pod dvema zastavama, liberalno in nacionalno. Mlada stranka nemških nacionalcev je zelo agilna. Takoj ko so se razpisale volitve, je prišla na dan s svojim oklicem, v katerem naznanja pet bivših deželnih poslancev, da nočejo več služiti liberalno-židovski klik, ki je do sedaj jedina ukazovala Nemcem na Češkem, a svoj vpliv in svojo moč le izrablja v svoje osebne sebične namene. Razvili so nacionalci v svojem oklicu zastavo nemške ljudske stranke, ki se hoče biti proti židovski korupciji, ki nadvladuje v nemško-liberalni stranki. Marsikaj ima ta nova stranka za-se v agitacijske namene. Poudarjala bo nemško-narodno stališče, kar že vedno v Čehih, kjer so tako živa narodna nasprotja mej Čehi in Nemci. Porabili bodo v svoje namene vzlasti koalicio, v kateri je baje nemška levica zatajila svoje narodno načelo. Poudarjajo pa tudi gospodarska vprašanja, v katerih reševanju bode nemška ljudska stranka porabila svoje najboljše moči. — Vodstvo liberalne stranke so zelo pretresli ti dogodki, na katere je sicer mislilo, a je bilo mnjenja, da se bodo dali preprečiti z oblastnim glasom iz nemške kazine v Pragi, ki bo vabil vse Nemce na Češkem, naj bodo z ozirom na brezozirnega češkega nasprotnika v deželi jedini. Zato so se v nedeljo zbrale nemško-liberalne glave v Pragi v posvet. Ojstro so na tem shodu obsodili postopanje nemških nacionalcev, očitali tem izdajstvo na narodni stvari in silili Nemce, naj se odvrnejo od teh upornežev, ki s svojim strankarjenjem v nevarnost stavijo vse dosedanje nemške pridobitve. Dokler je vladala samo fraza, dotlej so tudi vlekli take izjave, toda sedaj bodo sprevideli nemški liberalci, da kakor povsod, tako tudi na Češkem, zahaja zvezda nemškega liberalizma, ki je desetletja s publicami begal ljudstva in jih nadvladoval, a jim namestu kruha podajal le kamenje. — Gotovo je zato, da bode nemško-nacionalna stranka pridobila marsikateri mandat, ki je bil do sedaj v nemško-liberalnih rokah, da se bodo v tem oziru že sedaj precej spremenile razmere v deželnem zboru češkem in pozneje pri volitvah tudi v državnem zboru. — Slovonom sicer s tem ne bo pridobljen noben prijatelj, vendar pa se bo lažje in uspešneje boriti z odkrito stranko, kakor pa z dosedanjim židovsko-liberalnim klikom, ki se nikdar ni ozirala na koristi svojih volilcev.

Nemški zaupni možje na Češkem in Moravskem so imeli zadnjo nedeljo dva shoda, prvi v Pragi, drugi v Brnu. Na obeh shodih so možje naglašali „nemški napredek“ in enakopravnost vseh

državljanov. Prva fraza je že stara in obrabljena, a enakopravnost pa poznajo le na papirju. V Pragi so tudi obžalovali, da se je pet poslancev ločilo od liberalne stranke in so ustanovili „nemško ljudsko stranko“. Torej tudi na Češkem se ruši jedinstvo nemških liberalcev.

Kritika v francoskem ministerstvu. Kar so že dalje časa pričakovali razni krogi, se je včeraj zgodilo: socialisti so vrgli Ribotovo ministerstvo. Vzrok pro-padu je bil predlog socialističnega poslanca Rouaneta glede južnoželezniške zadeve. Ta poslanec je jako ostro napadel ministerstvo, češ da je že celih devet mesecev preteklo, ne da bi se le količikaj ganilo ministerstvo v tej zadevi. Zahteval je, naj vlada predloži dotične akte, iz katerih je razvidno, kateri poslanci so se vdeležili južno-železniške afere. Kaznovani so bili samo taki, ki niso prav nič, ali pa zelo malo pregrešili, glavne provzročitelje pa pusti vlada pri miru. Rouanetovi somišljeniki so očitali vladi, da je povodom te zadeve porabila veliko svoto denarja, katera pa ni zabeležena v nobeni knjigi. Vsled tega je popolno opravičeno mnenje, da je ta denar izginil v žepih prvih faktorjev. Rouanet pripomni, da vlada vsako krivdo vrača na one, ki so že v grobu, samo da reši žive zločince. Ker vlada na vsa ta očitanja ni odgovorila nič določnega, je predlagal poslanec Rouanet, naj se cela zadeva še jedenkrat temeljito obravnava v zbornici. Temu predlogu se je odločno upiral predsednik; vendar, ko je videl, da je večina poslancev za predlog, je moral udati se usodi, katero je že slutil. Neposredno pred glasovanjem je nastala čudna tihota. Največji nemir se je opazal na ministerskih sedežih. Predsednik Ribot ponovi tresočim glasom še jedenkrat, da on ne odobruje predloga Rouanetovega, toda vse ni nič pomagalo. Zbornica je z 275 proti 196 glasovom sprejela Rouanetov predlog in s tem izrekla sodbo nad Ribotovim ministerstvom. Po objavljenju glasovanja je vstal Ribot s svojega sedeža, pobral pred seboj ležeče akte ter odšel v Faurovo palačo. Jednako so storili ostali ministri, ter vložili skupno ostavko, katero je Faure tudi vsprejel. Kmalu po tem dogodku se je raznesla novica, da je Bourgeois dobil nalog sestaviti novo ministerstvo. Bourgeois je bil pred nekaj časa pravosodni minister in je moral ravno tako prisiljen ostaviti ministerski sedež, kakor včeraj Ribot. Vsled tega je jako dvomljivo, da bi se ta kaj več časa vzdržal na krmilu.

Program nove rumunske vlade. Preteklo nedeljo se je podal rumunski ministerski predsednik v Jassy, kjer je na mnogoštevilno obiskanem političnem shodu razvijal svoj vladni načrt. Vsebina njegovega govora je bila nekako taka: Vlada želi, da se strogo ozira na zakone v vseh strokah državne uprave, ona namerava uvesti popolno volilno prostost, oživiti kmečki stan, povzdigniti njegov ekonomičen položaj, odpraviti osebni davek in posebni davek za duhovščino, ki izključno tlačí kmečki stan, uvesti ravnotežje v budgetu brez novih davkov, pač pa s tem, da se ogiblje večjih stroškov in štedi v upravi. Konečno hoče uvesti red in disciplino v armadi ter preosnove v cerkvenem zakonodajstvu in v javnem poduku. Glede zunanje rumunske politike omeni minister Sturdza, da se je Rumunsko navzelo moderne politike v bitki pri Plevni in takrat, ko je postalo kraljestvo. Z lastno močjo in delavnostjo si je priborilo Rumunsko neodvisnost in važno stališče v evropski sredini. Na tem stališču pa mora ostati tudi nadalje. V narodnem prašanju je naše stališče jasno in odločno. Očividno je, da mi nikakor ne smemo posegati v notranje zadeve sosednjih držav, posebno pa avstro-ogerske monarhije. Obdolžujejo nas, da smo iredentovci, in posebno, da hujskamo naše rojake na Ogerskem proti zakonom in redu, toda v tem oziru nismo prav nič zakrivali. Avstro-ogerska monarhija je v prvi vrsti potrebna, da vzdržuje ravnotežje v Evropi in jamči za varnost rumunskega kraljestva. V tem oziru smo bili vedno jednaki misli in hočemo biti tudi nadalje. Trdilo se je tudi, da se vmešavamo v notranje zadeve Ogerske. Toda vse drugo preje, nego to. Vedno nas navdaja želja, da se končajo boji in prepriji mej Rumunijo in Ogersko in da se vrne bratska jedinstvo mej obema. V tem oziru nam je porok cesar in kralj Franc Jožef, čegar milost nas vedno razveseljuje. Z radostjo zasledujemo vsako dejanje njegovo, ki stavi naše razmerje do Avstro-Ogerske na solidno podlago. Ta smer naj določa pot, katero hočemo zasledovati. — Izjava ministerskega predsednika je žela splošno, viharo pohvalo.

Deželnozborske volitve.

Občni zbor kamniškega slovenskega katoliškega političnega društva in volilni shod

se je vkljub silnim naliveom vršil dne 27. oktobra v pričo jako mnogoštevilnih udov in volilcev. Po kršćanskem pozdravu v. č. g. predsednika T. Kajdiža, ki predstavi tudi c. kr. vladnega zastopnika, poroča o društvenem stanu odbornik v. č. g. V. Bez n i k, ker je šel g. tajnik k liberalnemu, po pismih sklicanemu volilnemu shodu bivšega poslanca J. Kersnika v Domžale. Iz zanimivih podatkov smo izvedeli, da je imelo naše društvo že v prvem letu 663 udov, med temi v Kamniku 141, 12 shodov v Kamniku, pri katerih je največkrat govoril tajnik č. g. J. K a l a n, pa tudi domači in ljubljanski govorniki so nastopali. Društvo si je za naprej najelo lastne prostore za shode, bralno sobo in knjižnico. Po odobrenem predlogu se je spremenil tudi § 9 pravil v toliko, da se bo odstaj odbor volil vsako leto.

Namestu odstojivšega odbornika v. č. g. Fr. Gornika se pokliče v odbor dosedanji namestnik v. č. g. J. Strup i, temu namestnik pa se predlaga g. F. P o r e n t.

Poročilo blagajnika g. J. Orla izkaže nekaj preostanka od naročnine na „Domoljub“. — Naše društvo ima gotovo največ zasluge, da so se socijalni demokratje v Kamniku tako temeljito zavrnil. Sploh naše društvo vrlo napreduje, če tudi je potres shode in odbore seje deloma zadrževal. Nekateri kraji imajo res še ne po 10 udov, a upajmo, da se vsaj v bližnjem Mengšu in Vodichah, ki niso daleč kje v hribih, število udov zveča. Kolikor bolj pa se bo vsakter ud zavedal namenov društva, ki slone na resolucijah I. slov. kat. shoda, toliko bolj bodo tudi med nami tla liberalizma in polovičarjem izpodkopana, in „praktični kristijani“ bodo dognali gotovo zmago nad domačimi in tujimi protivniki katoliško-narodne ideje.

Volilni shod je otvoril gosp. A. M e j a č, župan Komendski z jako primernim, dovršenim govorom o težnjah kmečkega stanu v razmeri z bivšimi deželnimi poslanci. Omenivši, da kmečki stan vedno bolj propada vsled liberalnih načel, ki gospodujejo po postavodajalnih zborih ter judovski kapitalizem pospešujejo, in kratko označivši kmečko organizacijo, razloži prav poljudno zanimivo ter osoljeno, da se naši deželni poslanci skozi 8 let niso pobrigali za tako potrebno, deželni blagajni prekoristno deželno zavarovalnico, pač pa bolj skrbno za tako drago gledališče, ki stane nad 300.000 gld.; ti, kmet, pa plačaj! Govornik opomni dalje, kako malo ustrega kmetu novi lovski zakon, pojasni, kako so se naši poslanci potezali za prisilno legalizacijo ter je vrisčala zlasti liberalna stranka zoper Peitlerjev predlog. Pripomni tudi, da bi nam bili pri nekoliko manjših izdatkih za novo deželno bolnico lahko prizanesli z naklado na pivo. Slednjič predstavi kandidata slov. kat. društva za kamniški polit. okraj: veleč. g. Tomaža K a j d i ž a, dekana v Moravčah.

Gospod kandidat naznani, kako težko se mu je bilo odločiti za ta korak in razvije svoj program po starem slovenskem geslu: Vse za vero, dom, cesarja! Katoliška vera naj nas poživlja v zasebnem in javnem življenju, dejanjska ljubezen do zatiranega slovenskega ljudstva naj nas ogreva, goreča navdušenost za našega presvitlega, predobrotnega vladarja naj nas vselej prevzema! Prepričevalna in modra beseda gosp. kandidata ter obljuba, da hoče vsako leto — ne še le na 6 let! — poročati volilcem o delovanju deželnega zbora, ako mu poverijo deželnozborski mandat, navduši vse navzoče tako, da ga soglasno potrdijo kandidata kmečkih občin kamniškega političnega okraja. Bog daj srečo!

H koncu povzame besedo prečastni g. kanonik in dekan kamniški J. O b l a k. Kratko in pomilovalno omeni zadnjega sramotnega dogodka v Ljubljani. Njegovi misli, da bi v imenu tamkaj zbranih duhovnikov in drugih mož izrazil prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu globoko obžalovanje in sočutje zaradi onega tako nečastnega dogodka v beli Ljubljani, pritrdijo zbrani enoglasno.

Ko za gospodom predsednikom zborovalici zakličejo „živijo“ in „slava“ ljubljanskemu višjemu pastirju, sv. Očetu Leonu XIII. in presvitlemu cesarju Fr. Jožefu I., bil je končan dnevni red tega dne. Prihodnjo nedeljo 3. nov. bo naš volilni shod v Komendi.

Volilni shod na Bledu,

katerega je priredilo katoliško slov. društvo za radovljški okraj dne 27. t. m. pri Petranu, se je vkljub neugodnemu deževnemu vremenu sijajno izvršil. Mnogi čolni so dovaževali od vseh strani prihajajoče zborovalce in volilce, tako da je bila prostorna romarska cerkev na Otoku skoraj polna. Ob 10. uri stopi na prižnico gosp. Janez K a č a r, župnik iz Boh. Bele, ki v jedrnatem govoru razlaga času primerno vprašanje: kdo da je pravi katoliški kristijan! — namreč ne tisti, ki je kršćen, ampak ki tudi res kršćansko živi in se sv. katoliške cerkve tesno drži in njene predstojnike spoštuje in posluša. Potem zavračuje prav temeljito navadna ugovora, katera liberalci rabijo zoper škofa in duhovščino, posebno ob času volitev. — Pravijo namreč, da spoštujejo duhovnike in škofo, pa ne teh, ki so zdaj, ampak nekdanje in pa da se duhovniki ne smejo vtikati v politiko, v volitve, ampak naj se svojega posla drže, kakor da bi podučevanje ljudstva v takih rečeh tudi ne spadalo v njih poklic! Slednjič še omenja ostudnega napada na ljubljanskega knezoškofa, kateri napad mora vsak pameten človek, če tudi ni katoličan in Slovenec, kar najhuje obsojati. Ta govor je napravil velik vtis pri poslušalcih in je bil kakor podlaga drugim razpravam, ki so sledile pri shodu.

Po končanem cerkvenem govoru je služil sveto mašo gosp. Mrak. V enakem dežju, kakor poprej na Otok, odpeljali se se zborovalci k Petranu, kjer se je takoj pričelo zborovanje. Če se ne motim, bilo je okoli 200 čvrstih gorenjskih možakov navzočih. Prišlo je posebno veliko Gorjancev, potem Beljanov in Blejcev. Najbolj pa smo občudovali vrle Bohinjce, ki se tako daljne poti in grdega vremena niso ustrašili, temveč so prišli v tako obilnem številu pokazat versko in narodno prepričanje.

Zborovanje prične društveni predsednik gospod V r e z n i k, označi namen tega shoda in pozivlja navzoče, naj si volijo, ako jim drago, družega predsednika, ker so tudi taki volilci zraven, ki niso udje radovljiskega kat. slov. društva. Na predlog gospoda Zupana je zopet g. Vurnik izvoljen za predsednika, g. dr. Šušteršič za namestnika in g. K a č a r za zapisničarja.

Potem si prvi izprosi besede gosp. M r a k, ki odgovarja na vprašanje: Zakaj se pri letošnjih volitvah za deželni zbor skoraj povsodi stojé dvojni kandidati nasproti: narodno-katoliške in narodno-napredne stranke. Tudi z dokazi pojasnjuje začetek in bistvo tega žalostnega razpora in preide slednjič do sklepa, da kdor res ljubi svoj rod in njegovo vero, naj voli vernega, narodnega, odločnega, nesebičnega, za vse dobro vnetega moža. In kot takega pokaže navzočega župnika Gorjanskega, g. Ažmana, ki potem stopi na oder in v kratkih, jedrnatih potezah razvija svoj program; kako namreč hoče delovati za gmotni in duhovni napredek slovenske domovine in posebno svojega ožjega radovljiskega okraja po geslu: Vse za vero, dom, cesarja! Brez ugovora so navzoči pritrdili njegovim mirno in stvarno izraženim nazorom in so ga slednjič z živijo-klici vsprejeli in pozdravili kot svojega kandidata!

Potem gosp. Z u p a n iz Kamnegorice v nekateri zgledih kaže pogubne posledice liberalnih načel za družino in državo.

Gosp. dr. Šušteršič je pojasnjeval taktiko liberalnih nasprotnikov in ostro bičal njih postopanje. Posebno dobro je djalo poslušalcem, ko je govornik omenjal papeževe stanovitnosti o priliki žaleče ga 25 letnice v Rimu in pa veselega dogodka na Dunaju, da so združeni kristijani vrgli liberalno-židovsko stranko! Tudi znano pobalinsko oskrunjenje škofovske palače je po zasluženju bičal in so zborovalci na predlog gosp. Ažmana sklenili brzojavno potem izraziti ljubljanskemu knezoškofu svoje sožalje nad tem sramotnim dogodkom, kar se je tudi takoj zgodilo. Tudi kat. delavsko društvo v Zagorju, ki je ta dan zborovalo, so zbrani gorenjski volilci brzojavno pozdravili.

Z živijo-klici na papeža in cesarja je bil zbor sklenjen in volilci so se potem kmalu razšli proti domu s trdnim sklepom, da bodo dne 21. novembra svoje glasove oddali za izvoljenega svojega kandidata gosp. Ažmana. — Katoliškemu slovenskemu društvu pa čestitamo za ta njegov sijajni uspeh.

* * *

Iz z a t i š k e o k o l i c e: Neki dosluženi župan sedaj pa pokorni sluga liberalne gospode zatške,

hodi in lazi po naših občinah, ter agitira pri županih in drugih veljavnih možeh za liberalne kandidate. Zapomni naj si pa dobro, da tudi naši kmetje pač dobro vedo, kdo ima več srca za nje, ali liberalen ali konservativen poslanec; kjer ni vere, tam ni pravičnosti. Zato mislimo, da bi pač bolje storil, da ostane doma v svoji delavnici in pridno dela, kakor da hodi pot pripravljat liberalnim kandidatom.

Iz turjaške občine se nam piše: Prihodnjo nedeljo t. j. 3. novembra po popoldanski službi božji bode na Robu volilni shod, katerega se vdeleži veleč. g. kanonik K. K l u n, državni poslanec, h kateremu se vabijo ne samo volilci iz turjaške občine, ampak tudi iz sosednjih k obilni udeležbi.

Volilni shod kat. narodne stranke v Domžalah je zaradi že objavljenega shoda [v Komendi preložen na 10. novembra.

Kat. delavski dom v Zagorju.

Dne 7. januarja 1894 se je sešlo 17 zagorskih mož v posvete, kako bi se ustanovila v Zagorju kat. delavska družba. Zaprek se je kazalo nebrojno, a niso se plašili. Socijalno-demokratska zveza je že več let za-se vspešno delovala; na stotine delavcev je bilo napolnjenih s socijalističnimi načeli. Zaveznikov v nasprotstvu proti katoliškemu gibanju so imeli mnogo tudi izven svojega stanu. Zdelo se je, da se ni mogoče pri nameravanem podjetju nikamor opreti. Vender je šlo.

Dne 26. aprila tistega leta, velikonočni ponedeljek, je bil ustanovni shod nove družbe, okrog katere se je mej tem časom že zbralo več nego 100 udov.

Zorno družbino jutro ji je obetalo vesel dan. Bog ga je tudi res dal! Vrli odbor, na čelu mu č. gosp. župnik Jakob G r o s, je skrbel, da je družba delovala v svoj lepi namen. Blagi gospod trgovec M i h e l č i č je pomagal, da se je ustanovil bolniški podporni zaklad, iz katerega se je že mnogo bolnih udov podpiralo. Ustanovila se je knjižnica, naročilo se je več dobrih časopisov: skratka družba si je pridobila ime in veljavo. Nasprotniki morajo že pripoznavati njeno moč; njeno mirno delovanje jih je najbolj zavračalo.

Posebno se je trudil č. gosp. Fr. H i e r š e, bivši zagorski kapelan in sedanji vrhpoljski duhovnik, da je bilo dovolj življenja v mladi družbi, ki je imela svoje stanovanje pri g. Hubatu. Njegov naslednik v službi č. g. Tomaž R o ž n i k mu je bil tudi naslednik v skrbi za delavski stan in v požrtvovalni ljubezni do njega. Družba je naraščala in kmalu se je čutilo, da pred vsem potrebuje svojih prostorov. Č. gosp. predsednik je naglo rešil to vprašanje. Na svojem obširnem travniku, par minut pod cerkvijo, na planem, blizu rudniškega železniškega tira je odločil prostor družbini hiši. Dal je prostor, izumil načrt, dal ves potreben denar in vodil je delo, dokler se ni vzdignila na jednom izmej najlepših prostorov zagorske dolinice lepa bela hiša — katoliški delavski dom. Božji blagoslov je spremljal delo; malone v treh mesecih je bilo dokončano. Hiša je zidana tako primerno, da ne veš, ali bi se bolj čudil praktičnemu okusu, ali požrtvovalnosti njenega stvoitelja. V pritličju je na desni lepe, prostorne veže velika dvorana, v kateri ima prostora do 500 ljudi; v dvorani stoji oder, na katerega zadnji strani visi družbina podoba „s v e t e d r u ž i n e“; na straneh pričata sliki sv. Očeta in našega cesarja versko in državno zvestobo kat. del. družbe. Vrh tega je še podoba sv. Cirila in Metoda v znak pravega domoljuba v dvorani. Pritličje ima še dve sobani, jedno namenjeno stanovanju hišnega oskrbnika, drugo pa manjšim družbinim shodom; poleg tega je zračna, lepa kuhinja in pod njo primerna klet. V zgornjih prostorih je pa 6 visokih, prostornih sob delavcem odmenjenih v stanovanje in pod streho je odločena vsaki stranki posebna shramba. — Hiša je izredno praktična; vsi prostori so pametno izrabljeni; zunanja oblika je na vso moč prikupna. Tako se glasi splošno sodba o novo sezidanem in po požrtvovalnosti č. gospoda župnika do zadnje pičice plačanem delavskem domu.

Zadnjo nedeljo se je ta dom, kakor smo že ob kratkem poročali, slovesno blagoslovil in izročil svojemu namenu. Za vse dobro vneti, milostl. prošt č. gosp. dr. K l o f u t a r je v družbin namen daroval slovesno sv. mašo ob 10. uri v farni cerkvi. Po sv. maši se je lepo število družbenikov in gostov pomikalo paroma od dosedanega družbeniga domovanja

proti novi hiši, kamor se je tudi prenesla lepa družbina podoba. Mil. stolni prost je v spremstvu šest gg. duhovnikov blagoslovil hišo in vse prostore in potem izpregovoril zbranemu ljudstvu pomenjivo vspodbuden govor, dokazujoč te-le resnice:

Kristus in njegovi nauk je imel vedno mnogo sovražnikov, posebno pa jih ima veliko število v sedanjem času. Sovražnikom so se ob vseh časih postavljali Kristusovi prijatelji, ki so na vso moč in z vsakovrstnimi poštenimi sredstvi branili Kristusa in njegovo vero. Temu namenu služi tudi kat. delavska družba v Zagorju in temu namenu je odmenjen novi, blagoslovljeni kat. delavski dom. Gosp. župnik ki je družbi na čelu in ki je s zidal dom, je s svojim plemenitim delom izvrševal in še izvršuje slovesno prisego, s katero se je ob nastopu svoje župniške službe zavezal svojemu škofu r. mil. Jerneju Vidmarju. S tem, da v prvi vrsti brani vero in skrbi za večno srečo svojih ovčic, skrbi pa tudi za časno blagostanje in časno srečo, kateri je vera jedini trdni temelj.

Dom je blagoslovljen. Sv. cerkev z blagoslovljenjem brezumnih stvari odjemlje od njih prokletstvo, katero je zadelo nemo natoro po izvirnem grehu. Blagoslovljeni dom nam priča dve važni resnici: 1. pred vsem je pri vski stvari treba božjega blagoslova; 2. tukaj na zemlji ni naš pravi dom, marveč mi smo le tuje in popotniki, ki iščemo družega — v večnosti.

Ti dve resnici naj prešinjata srce vsem prebivalcem in obiskovalcem novega doma in naj utemeljmeta njihovo časno in večno srečo.

Vnete besede so segale navzočim do srea in polni želja in upov, naj bi se vresničile, so se razšli, da se po litanijah zopet snidejo k skupnemu shodu in zabavi.

Shod je otvoril č. gosp. predsednik, razvijajoč družbino zgodovino, njen namen in njene pripomočke. Nova hiša bodi ognjišče poštenim delavcem, bodi središče njihovemu družabnemu življenju. V nji naj se uče, zabavajo, posvetujejo; v lepi jedinstvi naj skupno delujejo v skupni namen. Odprta je vsakomur, kedor priznava, da je le po katoliških načelih mogoče stalno zboljšati družbo in priboriti pravice revnim nižjim stanovom.

Gromovito ploskanje je dokazovalo, da je govornika mnogobrojno zbrano občinstvo umevalo in da se popolnoma soglašajo z njim. (Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani. 30. oktobra.

(Prošnja do naših gg. državnih poslancev.) Kakor znano po raznih poročilih, napravi povodenj v naši deželi velikansko škodo. Na ljubljanskem Barju so ljudje z največjim naporom komaj rešili življenje, obleko in živino. Povodenj uničuje setev po planinski in vipavski dolini, okoli Mirne Št. Ruperta in ob Temenici na Dolenjskem. Veliki reveži so vsled dvojne letošnje povodnji prebivalci občin Dob, Zagorica, Podboršt in Peca v šent iški župniji na Dolenjskem. V teh občinah je ob potresu na spomlad povodenj stala nad štiri mesece ter na deloma razrušenih poslopih in na polju naredila najmanj 35.000 gld. škode. Ljudje niso ne sejali in tudi ne želi, živino so morali poprodati vsled pomankanja krme. In sedaj stoji zopet vsa obširna dolina pod vodo, podobna jezeru. Ljudje morajo z živino vred, kakor na Barju, iz-pod streh na dež in mraz. Ne pretiravamo, da so ljudje v naštetih krajih največji reveži, mnogi berači. Ljudstvo brez tolažbe in pomoči obupuje. Zato prosimo naše gospode državne poslance, naj potrkajo na višjem mestu ter izprosijo od države vsaj nekaj pomoči, ker dežela sama pri najboljši volji ne more pomagati. Dalje opozarjamo gg. poslance tudi na to, da je še mnogo, mnogo hišnih posestnikov po deželi, ki so imeli vsled potresa velike škode na svojih poslopih, a vsled napačnih informacij in nezadostne državne podpore niso dobili nobenega beliča. To velja v prvi vrsti o hišnih posestnikih v St. Vidu nad Ljubljano in sosednih občinah ljubljanske okolice, vzlasti na Viču itd., in ponekod v kamniškem in litijskem okraju. Posebno naj bi se ozirali na tiste, ki imajo zadolžena posestva in nepreskrbljene otroke, ki pa niso dobili nobene podpore. Prepričani smo, da gg. državni poslanci ne bodo preslišali prošnja in obupnih klicev revnega ljudstva ter storili, kar je v njihovi moči. Natančnejših podatkov o škodah po potresu in povodnji jim radi preskrbimo.

(† Demantuomašnik monsign. Mihael Potočnik.) Danes zjutraj ob 1/5. uri je sklenil svoje blago življenje bivši nunski spovednik preč. gospod Mihael Potočnik. — Rajni je bil rojen 27. septembra 1809 v Kropi. Posvečen 2. avgusta 1835 je bil od l. 1836—1850 škofijski kaplan. Ko je l. 1850 razsajal po Ljubljani legar in so pri sv. Jakobu oboleli vsi trije kapelani, šel jim je za tri mesece v pomoč. L. 1850. je bil nastavljen kot spovednik pri Uršulinkah v Ljubljani ter ostal v tej službi do l. 1894. Imenovan je bil l. 1880 za duhovnega svetnika in leto pozneje za papeževga kamornika. Ob zlati maši l. 1885 je postal konzistorijalni svetovalec. — Rajni gospod je bil zlata duša brez žolca, poln ljubezni za svoj poklic, radodaren podpornik revežev in dobrih naprav. Mil. Bog mu je gotovo že povrnil v večnosti njegova obilna dobra dela. — Naj v miru počiva!

(Državna podpora.) Poljedelsko ministerstvo je vsled prošnje kranjskega deželnega odbora obljubilo, da prevzame polovico stroškov za priprave k vpegljavi sladkorne pese na Dolenjskem, in sicer do zneska 500 gld. Ob enem je naročilo c. kr. kmetijsko-kemičnemu poskuševališču na Dunaju, da na željo tukajšnje kmetijske družbe brezplačno preskrbi analizo zemlje in pese.

(Novemberski avancement) je bil včeraj objavljen. Med drugimi so imenovani: Major Sanchez de la Cerda od 17. pešpolka poveljnikom 7. lovskega batalijona; major Julij Hoffmann 27. pešpolka podpolkovnikom; stotnika Matej Prašnikar in E. Mattanovič od 17. pešpolka sta imenovana majorjema; zadnji pri 16. pešpolku.

(Seja občinskega sveta ljubljanskega.) Dnevi red seji občinskega sveta ljubljanskega v četrtek, 31. dan oktobra 1895 ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Oznani predsestva. II. Določitev dveh občinskih svetovalcev članoma volilne komisije za volitev dveh deželnih poslancev mesta Ljubljane dne 25. novembra letos. III. Stavbinskega odseka poročilo: a) o prepustitvi občinskega zemljišča za telegrafsko kabelsko kolibo; b) glede nameravane gradnje justičnega poslopja. Tajna seja: stavbinske stvari (prizivi in ponudbe.)

(Slovensko gledališče.) „Mam'zelle Nitouche“ ima izvanredno privlačno silo. Tudi včeraj je bilo gledališče razprodano in gospodična Polakova slavila je staro slavo. Občinstvo je vrlo igraško ves večer odlikovalo z večkratnim klicanjem na oder, kar je gospodična tudi pošteno zaslužila. Želimo njej in sebi še mnogo takih večerov! Organist g. Urbančič je vedno boljši. „Dramatično društvo“ naj bi skrbelo, da ta domači komik ne ostane pri sedajni svoji izobrazbi, ampak da se mu jo popolni, kolikor je možno pri skromnih razmerah. Tudi doma bi se lahko še mnogo naučil, treba mu je preskrbeti smó učitelja, kar bi mu s svojimi bogatimi skušnjami lahko bil gosp. Ineman. Seveda bi se g. Urbančič moral posvetiti le svojemu talentu za komika, ker se nikdar nismo mogli sprijazniti z njegovimi resnimi ulogami. V zadevi gospodične Slavčeve se je naša želja nekoliko — ali tudi samo nekoliko — uvaževala in gospodična Slavčeva ni več takó izživajoče mučila občinstvo s svojimi „lepotami“. Nihče se naj nam ne čudi, da smo tej stvari posvetili toliko vrstic. Vsaj tudi občinstvo ni bilo tiho! — Prihodnja predstava bode v petek. Igrala se bo stara, še vedno priljubljena igra „Mlinar in njegova hči“.

(Povodenj na Barju) ogledali so si včeraj popoldne z ljubljanskega gradu mej drugimi tudi gospodje: deželni predsednik baron Hein, župan Grasselli in prvi magistratni svetnik Vončina. Občinstva je pa od nedelje sem gori vsak dan na stotine.

(Barjanom v pomoč) poslal je mestni magistrat šest velikih čolnov in več plavžev za prevažanje ljudij, živil, blaga in zadnje za prevažanje živine. — Včeraj dopoldne odpeljali so se na Barje pregledat preplavljeni svet in položaj Barjanov preiskat: Mestni fizik dr. Kopřiva, mestni policijski komisar Podgoršek z jednim stražnikom i. dr. Zvečer po 5. uri so se vrnili v mesto, donesivši seboj zanimive a žalostne podatke o položaju preplavljenih stanovalcev na Barju. O kakem znižanju ali padanju vode tam gori včeraj še ni bilo nobenega znaka, pač pa je večina tamošnjih poslopij v vodi do poldrugi meter in čez. Ljudje so se ognili nezgodi deloma v podstrešja, deloma bežeč v Laverco, Rudnik in Kurjovas. Mokarjeva in Trškanova hiša ste vkljub svoji višini zajeli tudi vodo v znožju. Jedino poslopje, v

degar notranje prostore voda ni prodrla, je — ono mestne ljudske šole. A le še par palcev, in prišla bi bila — čez prag! V šolskem poslopju biva zdaj 45 strank. — Ljudi zunaj zebe in tudi lakota že nekoliko muči. Kar so živil in pridelkov rešili, ni veliko in tudi ne veliko vredno! Zato prosijo, da se jim pošlje vsaj kruha, soli in podobnih živil! — Magistrat je takoj nakupiti dal potrebnih stvari in jih danes v jutro odpeljati mej prizadete, da se razdelé. Tudi prihodnje dni se jim bodo dovažale te stvari, kajti potrebo in nevarnost je magistrat takoj uvidel in tudi takoj ukrenil, kar je bilo treba. — Včeraj popoldne sta se dva dečka od 10 do 12 let vozila po vodi v obližju Ljubljance poleg Graberjevega kanala in bi bila skoro utonila, da ju niso rešili drugi ljudje.

(Imenik izžrebanih porotnikov.) 28. oktobra t. l. so bili izžrebani pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani za porotno sodišče, ki se prične 25. novembra, nastopni gg. porotniki: Bamberg Otomar, soposestnik tiskarne in tovarne, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Bürger Friderik, knjigovodja v tovarni v Ljubljani; Černe Jarnej, mesar, krčmar in hišni posestnik v Ljubljani; Deu Jožef, poslovođa v tovarni v Ljubljani; Exler Franjo, klobučar v Kranju; Francot Stefan, krčmar in hišni posestnik v Ljubljani; Fröhlich Anton, hišni posestnik v Kamniku; Grašek Janez, hišni posestnik v Kamniku; Homan Anton, pekovski mojster v Škofji Loki; dr. Jakobi Roman, privatni zdravnik v Ljubljani; Janesch Janez, tovarnar in hišni posestnik v Ljubljani; Jeunekar Ernest, trgovec v Ljubljani; Kanc Julius, hišni posestnik v Ljubljani; Klobčič Jakob, hišni posestnik v Ljubljani; Krisper Janez, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Kreuzberger Adolf, trgovec v Kranju; Kušar Janez, posestnik v Notranji Gorici; Noll Feliiks, kleparski mojster v Ljubljani; Ogorelec Janez, trgovec v Ljubljani; Perne Matija, čevljarski mojster in hišni posestnik v Ljubljani; Polak Ferdinand, trgovec v Kranju; Regnard Edvard, trgovski agent v Ljubljani; Rotter Jožef, c. kr. umirovljeni davkar v Ljubljani; dr. Schaffer Adolf, deželni odbornik v Ljubljani; Schleimer Peter, hišni posestnik v Ljubljani; Schober Alfons, prokurist v Ljubljani; Simonetti Ferdinand, zlatar in hišni posestnik v Ljubljani; Spreitzer Jan., ključarski mojster v Ljubljani; Stedry Guido, hišni posestnik v Ljubljani; Stöckl Ernest, trgovec v Ljubljani; Sušnik Franjo, krčmar v Škofji Loki; Stare Julij, pivovarnar in posestnik zemljišč v Vel. Mengšu; Turk Jožef, fujakar v Ljubljani; Uršič Fr., deželni koncipist v Ljubljani; Zargi Janez, hišni posestnik v Kamniku; Žitnik Karol, posestnik zemljišč in trgovec v Borovnici (Vrhnika). — Namesto valni porotniki gg.: Bziz Janez, mizarški mojster in hišni posestnik v Ljubljani; Blaznik Lorenč kramar in hišni posestnik v Ljubljani; Boven Andrej, stolar v Ljubljani; Krsnik Ferdinand, knjigovodja v Ljubljani; Kuhar Andrej, notarski kandidat v Ljubljani; Kuralt Jožef, hranišnični kancelist v Ljubljani; Nedeljko Janez, odvetniški uradnik v Ljubljani; Prezel Janez, molar v Ljubljani; Rozman Franjo, krčmar v Ljubljani.

(Iz Adlešič.) 29. oktobra. Tudi pri nas je Kulpa vsled skoraj neprestanega deževja od četrтка do ponedeljka popoldne silno narastla, tako da je zalila skoraj obe „Loki“ na kranjski strani, kjer so njive, kakor tudi na hrvaški, kjer so grajski travniki. Segala je torej od brega do brega. Vlekla je seboj hlode, deske, slamo in, kakor pripovedujejo ljudje, so videli celo dva prasca. V grajskem mlinu v Pobrežju stala je v mlinarjevem stanovanju, dasi je precej visoko, pedenj visoko, pri žagi M. Požeka pa je segala do strehe. Vendar pa je bila l. 1852, menda meseca oktobra, še večja voda, kakor je znamenovano na grajskem mlinu. Stala je namreč za 28 čevljev višje od letos.

(Iz Mokronoga.) Prelepo slovesnost obhajali smo v nedeljo 27. oktobra t. l. Gosp. Anton Plantarič, trgovec in posestnik podaril je naši župnijski cerkvi v trgu nov križev pot, ki stane 1400 gld. Podobe naročili smo na Dunaju po Führichu, okvire pa je krasno izdelal podobar J. Poglajen iz Belecerkve, visoki so z okraski in križem 250 mtr., široki 145 mtr. Blagoslovil jih je P. Ottokar Aleš iz Rudolfovega. 28 fantov je podobe nosilo in 30 gospodičin in deklet spremljevalo s svečami sprevoz iz Plantaričeve hiše po trgu v cerkev. Slovesnost so povikšali tudi trije bližnji gospodje župniki s svojo navzočnostjo. Župnijska cerkev je s tem zelo okrašena, seveda potrebujemo še dobrotnikov kot je g. Plan-

tarič, da bi zamogli še druge reči dostojno napraviti. Zal, da nam je hudič nalič nagač, da se slovesnost ni mogla izvršiti, kakor so priprave napovedovale. V pondeljek zjutraj pa smo zopet, kolikor mogoče, slovesno prenesli stari križev pot na Zalogstogoro. — Tudi navadni smenji na 28. oktobra je pokvarilo neugodno vreme, posebno ker je Mirna preplavila dve cesti.

(V Dobrépoljah.) 28. t. m. Nalivi od sobote do nedelje so napojili potok Račico tako, da je jame v Ponikvah niso mogle vse požreti. Pridrila je včeraj popoldne do Predstruge, kjer jo je nekaj časa ustavljal železniški nasip. Ker je pa vodovodni kanal pred tirom prenizek in preozek, da bi mogla toliko množina vode odtekat, začela je trgati nasip, in da ne bi prišla na kolodvor, predrli so delavci na več krajih nasip, da se je voda lahko vtila po polju. Promet na železnici je bil ustavljen. Popotniki, ki so prišli s popoldanskim vlakom iz Ljubljane, morali so se vrniti ali pa so tukaj prenočili, in so se še le danes odpeljali do Kočevja. Voda je pridrla v mraku na Videm in je tekla po vasi, kakor je cesta široka. Ob desetih zvečer so bile okoli Vidma že vse doline polne. Na srečo je bil popoldne nalič ponehal in danes ne priteka Račica več. Voda je zelo vplahnila. Huje je proti Kompoljam in Podgori. Iz podpeške jame se je valila včeraj popoldne voda, ki se je kmalu združila s podgorsko Puhovko, ki ni zatajila svojega imena. Polje med Podpečjo, Bruhanjavasjo, Podgoro in Kompoljami je pod vode. V Strugah je tudi vse zalito. Toliko vode že ni bilo nad 30 let.

(Razpisane službe.) Na trirazredni ljudski šoli v Leskovcu je namestiti drugo učno moč z letno plačo 500 glđ. in na četirirazredni ljudski šoli v Kostanjevici nadučitelja - voditelja z letno plačo 600 glđ. in doklado 100 glđ. Prošnje za obe službi je vložiti do 30. novembra pri okrajnem šolskem svetu v Krškem.

(Odhod italijanskih delavcev.) Pretekle dni jeli so zunanji delavci zapuščati v velicah tropah — kakor cipe — naše mesto in deželo, ter se vračati domu v preblazeno Furlanijo, kjer bodo lahko od obresti obilo prisluženega denarja nekaj časa živeli. Vsled neugodnega vremena so se zidarska dela pri nas večinoma že ustavila, in tako bomo sedaj v našem mestu uživali s policijo vred nekoliko več miru, nego smo ga v preteklem času. Na pomlad se seveda ti delavci zopet vrnejo semkaj.

(Policijska kronika.) Od ponedeljka 28. oktobra do torka 29. oktobra bilo je aretovanih 5 oseb, in sicer: 1 zaradi ubežnosti in 4 zaradi razgrajanja in kalenja nočnega miru. — Zaradi ubežnosti prišla je mestna policija Franca Königa iz Oedenburga. — Tatvina ni bila v tem času nobena prijavljena.

(„Planinska šola“ na Ukovski planini.) Piše se nam: Planinsko šolo na Ukovski gori, o kateri je „Slov.“ že večkrat pisal, obiskalo je zadnje šolsko leto okrog 50 otrok. Iznašel je to specialiteto našega „naprednega“ šolstva ljubeznjivi naš prijatelj dr. Gobanc, ki skrbi za šolo še sedaj s tem, da ji priskrbuje potrebna učila — ali iz svojega žepa, žal, ni zapisano. Kakor poroča list, kateremu povzamem te podatke, oskrbela je še le letos (šola je zidana l. 1892.) neka gospodična iz Celovca za šolsko izbo sv. križ! Tudi to je značilno! Za vse drugo je skrbel dr. Gobanc in njegovi kimovci ter „šulferajni“, križa se ni spomnil nobeden, dokler jih ni osramotila neimenovana gospodična! Pokazal je dr. Gobanc znova, kako mu je sv. križ zadnje, prvo pa germanizacija.

(Koroška deželna hipotečna banka) prične delovati 1. januarja 1896. Bode li imela res namen, pomagati kmetškemu stanu, ali bode samo oskrbovalnica za liberalne matađorje, bode se kmalu pokazalo!

(S Koroškega), dne 28. okt.: „Töne deutsches Lied in Jauenthal, von den Karawanken wiederhall“, to je geslo nemškemu, recte: nemškutarskemu pevskemu klubu v Dobrlivasi. Nasprotnik dela z vsemi silami, da po slovenski podjunske doline razširi z nemško pesmijo nemški duh in rojeni Slovenci mu pri tem delu pomagajo! Kako dolgo še? Ni pomoči proti temu? — V čisto slovenskem Gu-

stanju je osnoval notar „Hans Tschebull“ iz Beljaka nemško „Volksbücherei“. Obsega 1200 zvezkov. Večina knjig je prišla iz „rajha“ in s pristnim pruskim blagom se bo v tamošnjem okraju širila germanizacija in tista slovita nemška kultura, ki je Badeniju toliko prirastla na srce!

(„Südmark“) je izvršila zopet par junaških činov v rešitev stiskanega nemštva. Nemški listi, nacionalni in židovski, z vidnim veseljem poročajo o njih, pišeč: revnemu kmetu v mariborskem okraju se je posodilo 600 glđ., revni „nemški“ ženi na Spodnjem Stajerskem se je podarilo 30 glđ., od učiteljske vdove ravno tam se je kupilo (!) knjig pokojnega moža za 80 glđ.; poizveduje se (!), ali se naj dovoli nekemu otroškemu vrtcu na Koroškem podpora!! Potem sledé mnoga naznanila o izpraznjenih službah. Od „Südmark“-ovih klinčkov, najnovejšega proizvoda „nemške kulture“, se je dobilo dobička že 400 glđ.! Pa še reci kdo, da naši Germani niso — „kunštni“!

Društva.

(Katoliško-politično društvo slovenjegraško) je imelo v nedeljo dne 27. okt. svoj letni občni zbor pri Kacu v Smartnu ob Slov. Gradcu. Lilo je kakor s škafa, zato je bila udeležba prav pičila. Vneti predsednik visokočast. g. župnik A. Ostrožnik je spregovoril o pomenu društva osobito za sedanje razmere. Kapelan J. Rozman je na kratko poročal o političnem položaju, zlasti v kolikor zadeva Slovence, in o gospodarskem položaju kmetškega stanu. Društvo, ki je sedaj po svojih pravilih nekako omejeno, bode razširilo svoj delokrog po celem okraju in potem gotovo prav uspešno delovalo za versko-narodni napredek slovenjegraškega okraja.

Telegrami.

Dunaj, 29. oktobra. „Presse“ poroča, da se je vršilo danes popoldne daljše ministersko posvetovanje. Po trditvi omenjenega lista se ni pri tej priliki razmotrivalo vprašanje gledé županove volitve, kakor se je zadrževalo z druge strani, ker cesarski namestnik še ni predložil volilnih aktov in vlada to osebno vprašanje ne smatra za tako važno, da bi se še pred oficijelnim naznanilom volilnega izida s tem obširneje pečala.

Dunaj, 30. oktobra. Predlog Hofmanov, naj se vlada pozivlja, da svoje načrte za zakon o obrtni preosnovi predloži državnemu zboru še v tem zasedanju, je bil skoraj soglasno vsprejet.

Dunaj, 30. oktobra. Grof Taaffe je imel nocoj mirno noč in se v obče bolje počuti.

Belgrad, 29. oktobra. Vsa poročila raznih listov o bodočih spremembah v srbskem ministerstvu so neresnična.

Petrograd, 29. oktobra. Brzjavno poročilo iz Vladivostoka javlja, da se je angleška mornarica ustavila v Fu-Čanu in da Anglija pridno išče povoda, ki bi jo opravičeval, da napove Kitajcem vojsko.

Pariz, 29. oktobra. V parlamentarnih krogih se razširja vest, da namerava Bourgeois sestaviti radikalno ministerstvo, kar je v sedanjih razmerah tudi mogoče, nikakor pa po želji sedanjih vladnih krogov.

Pariz, 29. oktobra. Predsednik Faure je sprejel danes dopoldne ministerskega predsednika, s katerim se je dogovarjal o položaju. Popoldne je vsprejel zborničnega predsednika Brissona.

Pariz, 29. oktobra. Od 1259 obstoječih cerkvenih kongregacij, ki so po novem zakonu zavezane odračunati dohodninski davek, jih je do sedaj samo 383 odzvalo se vladnemu pozivu.

Carigrad, 29. oktobra. Posebna komisija se je danes pri vladi posvetovala glede izvolitve kontrolnih komisarjev in njihovih pomočnikov. Dotična imenovanja se jutri pričakujejo.

London, 30. oktobra. V neki tukajšnji trinadstropni hiši je povzročila do sedaj neznan snov grozno eksplozijo, vsled katere

je dotično poslopje popolno razdejano in tudi več sosednjih hiš je poškodovanih. Štiri osebe so ubite, 40 težko ranjenih.

Foulard-svila 60 kr.

do glđ. 3-35 meter, — japonska, kitajska itd. v najnovejših vzorcih in barvah, tudi črna, bela in barvena **Henneberg-svila** od 35 kr. do glđ. 14-65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (ok. 240 razn. kakovostij in 2000 razn. barv, vzorcev itd.) **Poštnine in carine prosto na dom.** — Vzorec prosto na dom. — Dvojnati pismeni porto v Švico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
44 c. in kr. dvorni zalagatelj, **Gurh.** 17-14 2

Umrli so:

28. oktobra. Janez Gorišek, sprevodnik, 66 let, Dunajska cesta 15, otrpnenje srca. — Dr. Viktor Šonta, umir. štabni zdravnik, 61 let, Križevniške ulice 10, otrpnenje možgan.

V hirainici:

28. oktobra. Marjeta Sterle, gostija, 49 let, valed raka.

V bolnišnici:

27. oktobra. Neža Sorčan, delavka, 53 let, srčna hiba.

Tuji.

26. oktobra.

Pri **Slonu**: Beck, Seichter, Branduky, Neuman, Kulka, Monsehein, Stiglitz, Riewel, Schaeberl, Goldschmidt z Dunaja. — Cattieh iz Zadra. — Nusthaler iz Zagreba. — Geiger iz Budimpešte. — Dittrich iz Draždan. — Debelec iz Slavinje. — Matšek, Rupert iz Jaske.

Pri **Maliču**: Atlas, Plauer, Herzl, Polatzek, Berger, Stern, Ritschl z Dunaja. — Albori iz Lvova. — Bock iz Krnova. — pl. Albrie, Sigon iz Trsta. — Effenberger iz Brna.

Pri **bavarskem dvoru**: Loger iz Bistriee. — Petrič, Meinold z Vrda.

Pri **Lloydu**: Ritz iz Litije. — Dublnar iz Solnograda. — Aschman iz Trsta.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
29	9. zvečer	738.2	4.8	sr. sever	oblačno	28
30	7. zjutraj	735.4	4.4	sl. sever	dež	
	2. popol.	733.2	5.2	sr. sever	"	

Srednja včerajšnja temperatura 5.7°, in za 2.1 pod normalom.

Zahvala.

Vsem onim Ložanom, koji so se šez toliko časa še spomnili svojega nekdanjega učitelja, našega dobrega očeta gosp. Blaža Raktelja, ter mu postavili na pokopališču sv. Martina pri Starem Trgu krasen nagrobni spomenik, osobito pa načelniku slavnostnega odbora gosp. nadučitelju K. Gašperinu se prisrčno zahvaljuje

rodbina Rakteljova.

!!Zahtevajte!!

obširni cenik, katerega brezplačno in franko razpošiljajo

bratje Placht,

prva in mednarodna

tovarna za strune in glasbeno orodje,

Schönbach 379 pri Habu, Češko.

Za slavnostna svoja godala in strune jamčimo.

Gosli brez loka od glđ. 1-50, 2, 3, 4, 5, 10 do glđ. 80.

Loki od glđ. 1, 2, 3, 4 do glđ. 30.

Cello za koncerte, fino delo, od glđ. 25 do glđ. 50.

Citre z najčistejšim ročnikom od glđ. 7-50, 11, 13, 18, 25 do glđ. 50.

Gitare z najčistejšim ročnikom od glđ. 3-50, 4, 7, 9, 10 do glđ. 30.

Piščali (flavte) za koncerte iz grenadilnega lesa C, H, Fusa od glđ. 5, 7, 9, 11, 13 do glđ. 100.

Klarineti za koncerte iz grenadilnega lesa C, B, Es, D, od glđ. 8, 12, 15, 16, 18, 20 do glđ. 50.

Toki za gosli od glđ. 2, 3, 5, 6, 8, 12, 14 itd.

Pošilja se po poštne povzetju. — Kar ne ugaja, se rado zamenja.

Naslov prosimo „Bratje Placht“ ali „Bratji Placht“.

Dopisuje se nemško, češko, francosko in rusko.

Iščemo tudi sposobnih zastopnikov po posameznih mestih. 579 26—13

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh

v **kurznem listu** zaznamovanih

menic in vrednostij

Velečastiti duhovščini, sorodnikom, prijateljem in znancem z žalostnim srcem naznanjava, da je vsegamogočni Bog danes zjutraj ob 4. uri poklical k Sebi v nebeški dom velečastitega gospoda

Monsignora Mihaela Potočnika

demantnomašnika, častnega komornika sv. Očeta, knezoškofjskega konzistorijalnega svetovalca, nunskega spovednika v pokoju, častnega občana trga Kroke itd. itd.

po dolgi in hudi bolezni, v kateri je bil večkrat pokrepčan s sv. zakramenti, v 87. letu starosti.

Pogreb nepozabnega rajnega gosp. monsignora bode jutri v četrtek, 31. t. m., ob 4. uri popoldne iz uršulinske duhovske hiše na Kongresnem trgu št. 16.

Blagega rajnega priporočava v pobožno molitev in prijazen spomin.

Svete maše za dušni pokoj se bodo darovale v uršulinski cerkvi in v vseh župnijskih cerkvah ljubljanskih.

V LJUBLJANI, dne 30. oktobra 1895.

628 1-1

Valentin Eržen.

Alozij Stroj.

Eksekutivne dražbe.

Simna Justina iz Predtrga nepremakljivo posestvo (911 gld. 60 kr.), terjatev 332 gld. 50 kr., dne 8. nov. in 9. dec. v Radovljici.

Ignacija Vončina iz Predgriz nepremakljivo posestvo (400 gld.), terjatev 100 gld., dne 9. nov. in 14. dec. v Idriji.

Franca Hafnerja iz Godešič zemljišče (1770 gld. 70 kr.) dne 7. nov. in 5. dec. v Škofji Loki.

Jurija Rabuze s Hriba tretjina posestva (212 gld. 92 kr.) dne 13. nov. in 18. dec. v Kočevju.

Antona Skubica iz Subrače zemljišče (2174 gld.) dne 7. nov. in 5. dec. v Zatišini.

Janeza Laha iz Gradiškega zemljišče s pritliklinami (842 gld.) dne 4. nov. in 4. dec. v Ložu.

Janeza Janka iz Rateč posestvo (1502 gld.) dne 5. nov. v Kranjski Gori.

Marije Šuklje iz Bušnje Vasi posestvo (40 gld.), terjatev 120 gld., dne 7. nov. in 7. dec. v Metliki.

Martina Kambiča iz Boldreža posestvo (1483 gld. 60 kr.) terjatev 200 gld., dne 6. nov. in 6. dec. v Metliki.

Janeza Brinšek-a od Sv. Gregorja nepremičnine (1805 gld.) dne 5. nov. in 10. dec. v Velikih Laščah.

Marije Mrharja iz Dolenje Vasi nepremakljivo posestvo (3185 gld.), terjatev 756 gld. 74 kr., dne 12. nov. in 13. dec. v Ribnici.

Franca Porčeta iz Šenčurja nepremakljivo posestvo (2270 gld.), terjatev 700 gld., dne 4. novembra in 2. dec. v Kranju.

Marije Hiti iz Osredka zemljišče (552 gld.) dne 11. nov. in 11. dec. v Ložu.

Neže Vidie iz Stare Oselice zemljišče (182 gld.) dne 7. nov. in 5. dec. v Škofji Loki.

Jožefa Matosa iz Sostrega posestvo (3136 gld. 50 kr.) dne 6. nov. in 7. dec. v Ljubljani.

Janeza Rotarja iz Leskovca posestvo (250 gld.) dne 6. nov. in 7. dec. v Krškem.

Jurija Rabuze s Hriba posestvo (1184 gld. 30 kr.) dne 13. nov. in 18. dec. v Kočevju.

Ant. Severja iz Kozarij in drugov posestva (12.360 gld.) ponovitev dne 13. nov. in 18. dec. v Ljubljani.

Andreja Draksler iz Drulovke posestvo (1533 gld.), terjatev 100 in 200 gld., dne 4. nov. in 9. dec. v Kranju.

Matevža Sežona iz Žerovnice nepremakljivo posestvo (3720 gld. in 20 gld.), terjatev 270 gld. in 30 gld. (druga), dne 28. nov. v Cerknici.

Ant. Pucija iz Sušja nepremakljivo posestvo (1934 gld.), terjatev 1430 gld., dne 13. nov. in 13. dec. v Ribnici.

Ivana Križe z Brezja posestvo (300 gld.) dne 20. nov. in 20. dec. v Črnomlju.

Jurija Rabuze s Hriba posestvo (69 gld. 50 kr.) dne 13. nov. in 18. dec. v Kočevju.

Gregorja Zalarja iz Topola posestvo (500 gld.) terjatev 135 gld., dne 11. nov. in 12. dec. v Cerknici.

Jožefa Terček-a iz Škofje Loke zemljišče (625 gld.) dne 16. nov. in 17. dec. v Škofji Loki.

Krepka dečka, katera bi imela veselje do kovaškega obrta, vsprejme takoj kot

učenca

Fr. Šiška, kovaški obrt v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 6. — Stanovanje in hrana v hiši. 625 3-2

Krist. Mahlknecht,

St. Ulrich, Gröden, Tirolsko.

priporoča se v naročila na sohe svetnikov, telo Kristusovo, božje grobe, jaslce, vzbuknjena križeva pota, altarje itd. in vsa v podobarsko stroko vstevajoča se lesena dela. Ilustr. ceniki dobijo se zastoj.

Priporočilo.

Blagorodni, spoštovani gosp. Mahlknecht!

Resnici na ljubo rad potrdim, da so dela, katera ste mi poslali, vseskozi umetljivo izvršena. Mati Božja lurska, katero sem prejel lani, iznenadila nas je vse, vsakdo jo pohvali, kdor jo vidi. Sv. Kvirin, katerega sem letos naročil in prejel, je prav lepo izvršen, ter sem z obema predmetoma jako zadovoljen in morem odkritosrčno reči: „veni, vidi et judica“, pridji, poglej in sodi.

Spoštovanjem

22 6-3

Karol Štefan Kumar, vikarij.

Avče, Goriško, dne 30. julija 1895.

Blagorodni, spoštovani gospod Krist. Mahlknecht!

S poslanimi jasicami sem popolnoma zadovoljen, tako glede na izvršitev kakor tudi glede na ceno.

Velepoštovanjem

Ludovik Škufca, župnik.

Blagovica, Kranjsko, dne 24. julija. 1895.

Konjski cvet

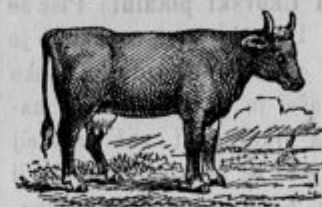
(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinodravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepljen, lajša otrpnelost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očvrščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino, za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom večinoma po hlevih, ako živinče nemore jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja

50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar

113 37

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Dunajska borza.

Dne 30. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	100	gld. 30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	60	„
Avstrijska zlata renta 4%	120	85	„
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	10	„
Ogerska zlata renta 4%	120	80	„
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98	75	„
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1043	—	„
Kreditne delnice, 160 gld.	395	50	„
London vista	120	30	„
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	80	„
20 mark	11	77	„
30 frankov (napoleonor)	9	54 1/2	„
Italijanski bankovci	45	10	„
C. kr. cekini	5	69	„

Dne 29. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	149	gld. 50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	—	„
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197	50	„
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	15	„
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143	50	„
Dunavske vravnave srečke 5%	130	50	„
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	65	„
Posojilo goriškega mesta	112	—	„
4% kranjsko deželno posojilo	99	25	„
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	50	„
Priporitetne obveznice državne železnice	217	—	„
„ južne železnice 3%	167	45	„
„ južne železnice 5%	181	20	„
„ dolenskih železnice 4%	99	50	„

Kreditne srečke, 100 gld.	201	gld. 50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	—	—	„
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	50	„
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	—	„
Salmove srečke, 40 gld.	69	50	„
St. Genois srečke, 40 gld.	71	—	„
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	—	„
Ljubljanske srečke	23	—	„
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	177	50	„
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. st. v.	3455	—	„
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	525	—	„
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111	75	„
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	79	—	„
Montanska družba avstr. plan.	101	70	„
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	187	75	„
Papirnih rubljev 100	129	75	„

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahifferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosuge kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.